

Julkaistavissa 1.2.2023, klo 16.00

Vuoden 2022 Betonirakenne:
Serlachiuksen Taidesauna

”Taidesauna herättää perinteisen suomalaisen saunakulttuurin kävijässä yllätyksellisen ja elämyksellisen polun täysin uuteen, odottamattomaan saunamaailmaan. Jo rakennusmateriaaliltaan, tässä tapauksessa betonista, matka on yhdistetty myös valon, luonnon ja taiteen kokemiseen. Matkan päässä odottaa betoninen, pyöreä löylyhuone, jonne käydään ulkona sijaitsevan vilvoittelupihan kautta. Taidesauna liittyy uuteen saunakulttuuriin, jossa perinteisen hiljentymisen ja peseytymisen sijaan saunomisesta haetaan myös elämyksiä ja sosiaalista yhdessä olemista. Kun saunan ovi on avattu – vastassa on tuttu lempeä löyly”, kiteyttää tuomaristo perusteluissaan.

Serlachius museoiden Taidesauna palkitaan Vuoden 2022 Betonirakenteena yksilöllisestä, innovatiivisesta ja taitavasta arkkitehtisuunnittelusta sekä osaavasta rakennuttamisesta ja erityisen laadukkaasta toteutuksesta, jossa betonilla on näkyvä rooli yksityiskohtia myöten.

”Betonirakenteet ja -pinnat ovat rakennuskokonaisuudessa laajalti esillä. Saunaan ja saunomiseen liittyvä toiminta, materiaalit, taide ja kulttuuri ovat nähtävissä ja koettavissa täysin uudella tavalla. Rakennus on helposti lähestyttävä ja koettavissa monin eri tavoin”, kiittää tuomaristo.

Taidesauna sijaitsee Mänttä-Vilppulassa sijaitsevan Gösta-museon edustalla, Melasjärven rannalla. Saunan suunnittelusta vastasi sama arkkitehtikolmikko, joka piirsi Serlachius-museo Göstan paviljongin: *Héctor Mendoza, Mara Partida ja Boris Bežan*. Suomalaisena arkkitehtikumppanina, pää- ja toteutussuunnittelusta vastasivat arkkitehdit *Pekka Pakkanen ja Anna Kontuniemi*.

Maisemapuistoon tarkasti upotettu saunarakennuskokonaisuus nousee rinteestä uritettuina betonirakenteina ja -muureina, joista tammirakenteiset ikkunat ja näkymät avautuvat Melajärven suuntaan. Viherkatto liittyy rakennuksen puistokokonaisuuteen.

Saunan runkorakenteet ja julkisivut sekä ulkotilojen rakenteet on valettu betonista. Rakennuksen näyttävien betonijulkisivujen pintaa rytmittää pystyurien jatkumo. Julkisivuelementeistä osa on kaarevia. Tarkoin suunniteltujen väribetonisten, uritettujen julkisivujen uloin pinta on hiottu kiiltäväksi.

Ulkovilvoittelutilan tynnyrimäinen taidemosaiikkisuihku ja terassin kahdeksanmetrinen kiiltäväksi hiottu ulokepöytä ovat näyttäviä betonirakenteita arkkitehtuurin ja kuvanveiston rajapinnalla. Betonisen pöydän äärellä voi nauttia ulkotakan tunnelmasta ympäri vuoden.

Rakennuksessa on lukuisia haastavia yksityiskohtia, jotka on toteutettu poikkeuksellisen korkeatasoisesti. Yhteistyö rakennuttajan, arkkitehtien sekä elementtien valmistajan kanssa on toiminut erittäin hyvin ja se on nähtävissä.

”Talotekniikan, haastavan ilmastomme edellyttämien räystäs- ja liitosrakenteiden sekä materiaalien jatkoksien näkymättömiksi saattaminen on huippusuoritus niin suunnitteluryhmältä kuin rakentajiltakin, kiittää tuomaristo perusteluissaan.

Betonirakenteinen sauna ei uhmaa suomalaista sauna-arkkitehtuuria. Saunan arkkitehtuurin ja sisustuksen suunnittelussa on painotettu muotojen ja materiaalien ajattomuutta ja laadukkuutta. Rakennuksen tunnelmaa määrittävät määrätietoiset avaukset maisemaan ja laadukkaat, aikaa kestävät rakennusmateriaalit sekä poikkeuksellisen huolellinen yksityiskohtien viimeistely.

Saunan tilat on tarkoitettu niin ryhmille kuin yksityisille virkistys-, kokous- ja juhlaikäyttöön ja sen löylyistä pääsevät nauttimaan kaikki saunan ystävät.

”Saunan toteutus ja viimeistely edustavat erittäin ammattitaitoista laatua, jota voi tässä kohteessa päästä ihailemaan. Hanke on vaatinut erityisosaamista kaikilta osapuolilta. Toteutunut kohde on osoitus ammattitaitoisesta rakennuttamisesta, eri osapuolten saumattomasta yhteistyöstä, ensiluokkaisesta suunnittelusta ja toteutuksesta”, korostaa tuomaristo.

”Rakennuskokonaisuus on arkkitehtonisesti, maisemallisesti ja historiallisesti arvokas ja osoitus kestävästä betonirakentamisesta”, kiitti tuomaristo.

Taidesaunan laajuus: 310 m²

Serlachiuksen Taidesauna, Mänttä: Suunnittelusta ja toteutuksesta palkitaan:

Tilaaaja: Gösta Serlachiuksen taidesäätiö
Rakennuttaja ja valvoja: Ramboll CM Oy
Arkkitehtisuunnittelu: Mendoza-Partida Architectural Studio ja BAX Studio
Toteutussuunnittelu: Planetary Architecture Oy
Urakoitsija ja projektinjohto: SiriusPro Oy
Betonielementtien toimittaja: Betoniluoma Oy

Vuoden Betonirakenne -kilpailu on järjestetty vuodesta 1970 lähtien ja vuonna 2022 se järjestettiin 53. kerran. Tällä kertaa kilpailuun osallistui 8 ehdotusta. Palkinto annetaan vuosittaisen kilpailun perusteella rakennuskohteelle, joka parhaiten edustaa suomalaista betonirakentamista. Tarkoituksena on tehdä tunnetuksi ja edistää suomalaista betoniarkkitehtuuria, -tekniikkaa ja -rakentamista. Kilpailun järjesti Betoniteollisuus ry.

VUODEN BETONIRAKENNE 2022 TUOMARISTO:

Toimitusjohtaja, **Jussi Mattila**, Betoniteollisuus ry, tuomariston puheenjohtaja
Arkkitehti SAFA, **Asmo Jaaksi**, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA
Rakennusarkkitehti RIA, **Mika Suihko**, Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA
Dipl.ins., **Janne Tähtikunnas**, RIL ry
Dipl.ins., **Mirva Vuori**, Suomen Betoniyhdistys ry
Päätoimittaja, **Tapio Kivistö**, Rakennuslehti
Päätoimittaja, arkkitehti SAFA, **Maritta Koivisto**, Betoniteollisuus ry, Betoni-lehti, tuomariston avustaja

Lisätietoja ja tiedotteet:

Betoniteollisuus ry: Maritta Koivisto, gsm 040-9003577 tai maritta.koivisto@betoni.com
<http://www.betoni.com/tapahtumat/vuoden-betonirakenne>
Kohteen lehdistötiedote ja -kuvat löytyvät osoitteesta:
[Http://betoni.com/medialle/kuvapankki/betonipaivat-ja-nayttely/vuoden-betonirakenne/](http://betoni.com/medialle/kuvapankki/betonipaivat-ja-nayttely/vuoden-betonirakenne/)

Vuoden 2022 Betonirakenne-ehdokkaat:

Ajurien talli - Avarrus Arkkitehdit
Töölön Kesäkatu, Helsinki - Arkkitehtiryhmä A6
Serlachiuksen taidesauna, Mänttä - Mendoza-Partida Architectural Studio, BAX Studio, Planetary Architecture Oy
Tanssin talo, Helsinki - JKMM Arkkitehdit Oy, ILO Arkkitehdit Oy
Matinkylän uimahalli, Espoo – Arkkitehtitoimisto Lehto, Peltonen, Valkama Oy
Koy Liisankatu 14, Helsinki - Lahdelma & Mahlamäki Oy
TA Asumisoikeus Turumankatu 18 ja 22, Helsinki – Arkkitehtitoimisto Huttunen Lipasti Oy
Lauttasaaren kirkon peruskorjaus, Helsinki – Verstas Arkkitehdit Oy